

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

SZÉPIROD. FŐMUNKATÁRS: FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári oheque-számla 10,489. szám.

Hü Magyarországunk népéhez

Motto: A mi kenyérünket add meg nekünk ma; és: 1848. jőjön el a te világod!

Irta: Veöreös Jenő, győri ügyvéd.

(5. Folytatás.)

„Am a mig ez lehetővé válik, az állam fentartásának kényszerítő szüksége köteleességünké teszi, hogy gondoskodjunk az állami kormányzat folytonosságáról és az állam el nem odázható szűk ségleteinek kielégítéséről. Kormányunk a fennálló törvények szigorú végrehajtása alapján fogja feladatát úgy mint eddig, ezentul is teljesíteni és kivételes rendszabályokhoz, az utólagos törvényhozási felmentés reményében, csak akkor és annyiban fog nyulni, a mikor és a mennyiben az elől az állami közjólét ki nem térhet.“

Mily szépen, ártatlanul és simán hangzik az, hogy „kényszerítő szükség köteleességünké teszi“, hogy Magyarországot országgyűlés nélkül kormányozzuk, meg nem szavazott adókat behajtsunk, meg nem szavazott ujoncokat sorozzunk, „a fennálló törvények szigorú végrehajtása alapján!“

Lehetetlen, hogy az ember el ne képedjen ekkora képmutatató ámitásnak és ily foku vakmerő szemfényvesztésnek látára; midőn ily alattomos formában Magyarország, mint közjogi önálló állam, alkotmányának erőszakos szétrombolása és létének megsemmisítése céloztatik; midőn édeskés pilulaszerűleg adatik be egy halálra ítéltnek a gyilkoló méreg.

„Utólagos törvényhozási felmentés reményében“ — mondja a kiáltvány — oh igen! ismerjük a szép maszkot; tudjuk, hogy ez azt jelenti hogy „a boldog feltámadás reményében“!

„A szeretett Magyarországunkkal való béke helyreállítását, valamint magyar koronánk országai és a jogarunk alatt álló egyéb királyságok és országok között a pragmatika sanctio értelmében egy szilárd és tartós alapteremtését legkiválóbb uralkodói feladatunk teljesítésének tekintetük. Az 1867-iki kiegyezésnek köszönheti Magyarország a maga váratlan fellendülését és bűn volna szétrombolni ezt az alkotást, a melynek létrejöttével Magyarország legnagyobb fiai, a haza leglelkesebb hivei működtek közre.“

Egy „szilárd és tartós alap megteremtése“ legkiválóbb uralkodói feladatnak jelentetik ki;

ez emlékeztet bennünket a fenti 1849. évi március 4-iki nyílt parancsra; de történelmünk lapjai bizonyítják, hogy Magyarországon ilyen kiváló uralkodói feladattal már máskor is találkozott, ily megteremtési törekvés már régi, majd 400 év óta a divatból ki nem ment nóta.

Hogy Magyarország az 1867-iki kiegyezésnek köszönhetné a maga váratlan fellendülését, az téves, sőt abszurd állítás, mert köszönheti: a 19-ik század felvirágzásának, haladásának, éppen úgy, mint más polgáriassult államok; köszönheti az 1848-iki törvényeknek, a korszaknak, a kultúra, a földművelés, az ipar és kereskedelem, a tudományok haladásának; a civilizáció terjedésének; az idők rohanó árájának s a korszaknak mindent magával ragadó uttörésének; ellenben az állam közjogi biztonságának állandó veszélyét, az alkotmányos biztosítékoknak teljes elerőtlenítését, az ország társadalmi és politikai erkölcsének teljes elzüllesztését, az anyagi érdekekért való honárulási hajlam felburjánzását, az ország gazdasági elerőtlenedését, pénzügyi és gazdasági válságos helyzetét s az uralkodói hatalom hihetetlen tultengését és képzelt jogainak a nyers erővel való hivatkozott érvényesítési törekvését: köszönheti a 67-iki kiegyezésnek.

„Ez a kiegyezés egyik kiegészítő része a magyar alkotmánynak, a melynek megtartására koronázó eskünkkel Magunkat köteleztük.“

A kiegyezési törvény tudvalevőleg magyar szövegben egészen más, mint az Ausztria által becikkelyezett szövegben, mert utóbbiban Magyarország alkotmányos önállósága és Magyarországot a hadügy tekintetében megillető jogok el vannak tüntetve; egy nagy nyílt kérdés tehát, hogy melyik szövegnek érvényére és megtartására történik a kiáltványban való hivatkozás.

Egyébiránt a koronázó eskü nem csak a „kiegyezésre“, mint a magyar alkotmánynak egyik „kiegészítő“ részére vonatkozik, hanem vonatkozik és kiterjed a magyar történelmi alkotmányra egészben, részleteiben és annak teljességében, de egyáltalában nem oly módon, hogy a király a törvényeket vagy azoknak egyes részeit úgy

magyarázhassa, a mint neki tetszik, akkor tehesse félre rendelkezéseit a mikor ő akarja és akkor függeszse fel vagy semmisítse meg a parlamentáris és alkotmányos életnek jogfolytonosságát, a mikor a nemzet a király parancsainak a király kirendelt ügyvivőségének: éppen az alkotmány és törvényekre való hivatkozással, éppen az alkotmány és törvények védelmében jogszerűen ellen áll; akkor álljon elő a rendelkezésre tartott szuronyokkal, midőn éppen az alkotmány megtartása céljából a nemzet és törvényes testülete alkotmányos uton, az alkotmányos királlyal, — mint két ellenfél egy jogvitás kérdésben — szemben áll.

„A benne biztosított jogok összeségéhez azonban nem csupán azok tartoznak, melyek a nemzetet és az országgyűlést illetik, hanem azok a fejedelmi jogok is, melyek nyilvánvalóan egyezmény-szerűen a király számára biztosítottak. Uralkodói köteleességünk, hogy ezeket a jogokat is megóvjuk és minden támadással szemben megvédjük.“

A kiáltvány önelhatározásból egyoldalulag és imperatív jelleggel kijelenti, hogy a hadügyi fejedelmi jogok „nyilvánvalóan egyezmény-szerűen“ oly terjedelemben „biztosítottak a király számára“, a mint azt a király követeli; kijelenti továbbá a kiáltvány, hogy a király értelmezése szerint való terjedelmű hadügyi felségjogokat, a király „megóvjá és minden támadással szemben megvédi“; következőleg a király mint a törvényhozás egyik tényezője követeli Magyarországtól, mint a másik hason szuverén tényezőtől: hogy „megóvás“ és „megvédés“ nélkül — közpolgári nyelvezet szerint minden további perbeszéd és felelkezés kizárásával s különben katonai hatalommal való végrehajtás terhe mellett — az ő alkotmányáról s jogáról mondjon le s mondjon le akkor is, ha ezt önmagára nézve bármilyen nagy jogsérelemnek, ha ezt a nemzeti önállóság, vagy lét megsemmisülésének tartja is.

A kiáltvány szerint tehát az „alkotmányos“ király egy személyben: érdekelt fél, bíró, végrehajtó közeg és karhatalom; ellenben az „alkotmányos“ Magyarország egy nulla, mely ilyen „alkotmányos“ parancsokat és végrehajtásokat némán, szótla-

nul és minden fájdalom nélkül tűrni köteles; mert — mint a kiáltvány a gyengébbek kedvéért magyarázatul és fájdalom csillapítóul előadja — az eljárásnak ezen sommás módja, az alkotmányos királynak „uralkodói köteleessége.“

Minden jognak forrása a nemzeti akarat; a nemzet az őt megillető szuverén jogaiból szolgáltatott át a Habsburg uralkodó háznak visszaháramlás feltétele mellett jogokat s ha vita támad a felek között és az uralkodó közt, hogy mekkora az átruházott jognak terjedelme, azt elbírálni csak az országgyűlés hivatott s a legelemibb dolog azon tény, hogy semmiképpen sem egyeztethető össze az alkotmányosság fogalmával, hogy az alkotmányos király az ő nyers erejének tudatában a nemzetre felségjogainak kiterjesztését rá parancsolja és kényszerítse.

„Uralkodói köteleességünket úgy mint eddig, az ország érdekeinek szigorú szemmel tartásával teljesíteni fogjuk és szeretett magyar nemzetünknek megadjuk azt a biztosítást, hogy semmi sem áll Tőlünk távolabb, mint az, hogy szeretett Magyarországunk törvényes állami különállását és intézményeinek nemzeti tartalmát bármiképp megszorítsuk s az országtól az alkotmányos élet áldásait megvonjuk.

A magyar nemzet már sok »biztosítást« kapott századok óta, sőt sokkal többje van a nemzetnek az egyoldalú biztosításoknál a törvényekben, a hitlevelekben és királyi eskükben, mint tárgyilagosa »biztosítékok“-ban és imé mégis a kiáltványban foglalt újabb »biztosítás« ugyanazon lélegzettel, a melylyel szerinte a »biztosítást« nyújtja Magyarországnak »tárgyilagosa biztosítékait« támadja, sérti és rombolja, mikor kedveskedéssel és nagylelkűsködéssel megengedi s állítja, hogy »Magyarországunk«-nak »törvényes állami külön állása« és intézményeinek nemzeti tartalma van.

Ezen »meghatározások« ugyanis távolról sem merítik ki azon közjogi állást, melyben Magyarország van Ausztria mellett és Ausztriával szemben; mert Magyarország nem »külön-állásban« van, hanem egy közjogiilag teljesen önálló és független állam, éppen oly önálló, mint

a milyen önálló Ausztria; mert továbbá általában s a kiegyezési törvény szerint is, a két állam egyenjogúsága tekintetében úgy jogilag, mint tényleg teljes egyenlőségnek, teljes paritásnak kell fenállni; mert végre Magyarországnak nem „intézményeiben” van „nemzeti tartalma”, nem nemzeti sajátosága van, hanem egy teljesen szuverén nemzeti állam, egy teljesen önálló közjogi állam-alany.

(Folyt. köv.)

A politikai helyzetről.

* **Közeletünkben** felfordult állapotok vannak. A gazda azt hiszi, hogy ő csak úgy boldogulhat, ha nagy a marha és buza ára. Az iparos szintén hiszi, hogy a mezőgazdasági célokra sokat költő kormány ellensége az iparnak. A kereskedő meg van győződve, hogy az ő érdeke lenyomni a marha és a gabona árát ősszel és felszökötteni tavasszal. A honorációr pedig ketsebe van esve és nem ok nélkül, hogy drága a hus, drága a ruha, drága a butor. De egyiknek sem jut eszébe, hogy a kereskedelem csak akkor van forgalom; az iparcikkeknek csak akkor van kelete, ha a gazda és a honorációr is oly olcsón szerezhet be mindent, hogy egy kis fenytüzesre is telhetik és hogy a gazda is csak akkor gyarapodik, ha jómódu népesség lakja az országot, mely mezőgazdasági cikket nem termel, de fogyaszt. Így egymást kiegészítve, mindegyik boldogulhat. Nagyán rossz politika tehát azon meggondolatlan állapot, hogy a szükön termelő helyekről is elszállítják a fölöslegesnek gondolt, de tényleg életfeltételt képező terményeket s így vidékenként mesterségesen emelik az árakat. Ugy, hogy gyakran a termelő vidékeken jóval magasabb árakat fizetünk egyes szükségletekért, mint a jobb kereseti viszonyok, magasabb fizetési képességgel bíró fővárosiak. Egységesíteni akarják a vidék és fővárosi árakat különösen az élelmi cikkeknek s ezt oly tulságba viszik, hogy a vidék nagyon sokszor a szó teljes értelmében nélkülöz és nyomorog. A termelő-képességet kell emelni és a legmagasabb színvonalra fokozni, hogy nálunk a Székelyföldön is, mint Svájcban egy akra földből és egy tehén után családok lehessen tartani. Ha ezt elérjük, boldogul a kereskedő, iparos, elégedett lesz a honorációr és földmives, mely utóbbi nem fog elvándorolni honunkból s itthon gazdagítja erőteljes, fáradságos munkájával a hazát. Ne szítsuk tehát a harcot, hanem igyekezzünk az ellentéteket kiegyenlíteni és minden vonalon lehető megelégedést, feltétlen igazságot eljárással önbizalmat teremteni...

* **A Kossuth-nótáért** — becsuktak egy honvédőrmestert. Kedves székely hazámia, ne lázongj! Nem a zuluskaffereknél, nem Ázsiában történt az eset. Oh nem — Magyarországon esett meg ez a gyalázat. Az osztrák itthon, őseink vérével megpecsételt saját földünkön csapta arcát a nemzetet. Kaposvárról, Somogyvármegye székhelyéről jelentik a Budapesti Hirlapnak, hogy ott Adorján Sándor m. kir. honvédőrmester, puskaműves egyik kávéházban mulatott és elhuzatta a Kossuth nótát. Ezt az óriási bünt követte el a fegyelmetlen Adorján a jelenvolt közös hadseregbeli tiszték füle hallatára és ezért a közös tiszték őrájáratot hoztak, Adorján Sándor m. kir. honvédőrmestert bekísértették a kaszányába, ahol becsukatták őt... Adorján Sándor mulatott, kitört belőle a magyar keserűség; sirva vigadott a Kossuth-nóta édes bus melodija mellett. És ez — szerintük — akkora bűn a császár ellen, amelyet a k. u. k. tiszték eltűnni nem tudtak. Kitört belőlük az osztrák s elnyomta bennük a magyar érzést, melyet ők ön magukból állandóan igyekeznek kioltani... Ilyen szégyenletes dolog történt Kaposváron, Somogyvármegye székhelyén, hol 12,544 színtiszta magyar él és vallja magának azt a földet, melyet őseink vére öntözött. Szegény Adorján őrmester, miért is nem huzattad el m. kir. honvéd létedre azoknak az osztrák copfos, königráti hősöknek a Gotterhaltet, Ezért bizonyára megdicsérték volna — ezek a sült osztrákok, melyek között — úgy látszik — még ma is többségben vannak az olyan háládatlan gyászmagyarkák, kik nagy önhittséggel így szoktak henegegni: „Ha tudnám, hogy csak egy csepp vér is magyar bennem, azonnal felvágnam ereimet, hogy azt a cseppet is kieressem...” Nem követeljük, hogy azonnal változtassák meg ezt a — vérlázító módon begyepesedett rendszert, de azt elvárjuk, hogy a

közös hadsereg tisztjei itthon, Magyarországon ne legyenek osztrákok, az osztráknál. Ne inzultálják Magyarországot, melynek földjén és földjéből élnek... Kedves székely atyámia légy türelemmel és fizesd a milliókat, fizesd még egyidőig, de szívós kitartással törekedj, hogy Magyarországot ne csak papíron, hanem tényleg a gyakorlatban is önálló, független legyen. A függetlenségi és 48-as miniszterek pedig: Apponyi, Kossuth és Polónyi, kérjek meg szépen közös hadügyminiszter kollegájukat, hogy ilyen gyalázatos merényleteket ne engedjen intézni a magyar nemzet imádsága és így a magyarság ellen. Ne kompromittálja őket közös tisztjeivel a miniszteri székben, mert ha egyelőre a katonai kérdéseket a megoldandó ügyek közül képesek tartani, ez nem ad jogot az osztrákoknak arra, hogy őrunkra verjenek, bennünket egy ribancos tartományocskának tekintsenek. Ezt mondják meg Apponyi, Kossuth és Polónyi 48-as miniszterek Bécsben...

* **Egységes pártélet.** Az élő fa gyökere, kergén és levelein meg számlálhatatlan elősdi lakmározgat. A függetlenségi és 48-as Kossuth-pártot szintén minden oldalról elősdi támadják. Elfeledek azonban, hogy ezt a terebélyes, életerős fát a magyar nemzet ültette és szive vérével ápolja. Az egész nemzet szankcionálta a szövetkezett pártoknak azt a vállalkozását, hogy a katonai kérdéseknek s az egyes pártprogrammok egyéb pontjainak feltételével a két legfontosabb feladatra vállalkoztak. Ezen feladatok az alkotmány törvényes biztosítékai és a választási reform megalkotása. A 48-as párt akármelyik tagja részéről rut megfutamodás volna, ha az alkotmány védbástyáinak építésében részt nem venne, ha mindjárt palléri szerep nem is jutott neki és csak a téglahordómunkáját kell is végeznie. A kormányzó pártok és a király között történt a békekötés. Egyetlen párt és egyetlen miniszter sem mondott le programjáról és politikai elveiről. Csupán abban állapodtak meg, hogy rögtön érvényesítésükre nem törekcsenek. Elvfeledekeztek tehát ezért senkit vádolni nem lehet. Előre megjelölt politikai feladatok valóítására vállalkoztak. Ezt teljesíteni, ennek megfelelni, becsületbeli dolog. Ám azért a pártok életében összetartásra van szükség. A 48-as Kossuth-párt megvédte eddig az alkotmányt ellenállásával. Most biztosítania kell po-

zitiv munkával a jövőendő számára. Ez a párt programjához tartozik. De viszont nem szabad elernyedést tenni a párt országos életében. Szervezni és erősíteni kell a pártot, hiszen a legerősebb épületeken is akad reparáció s ha nem javítgatjuk addig, míg csak alig látható a repedés, sokkal nehezebb lehet egy tátongó nyílást betömni...

* **A nagy átalakulás előtt.** Az egész ország nagy, történelmi átalakulás előtt áll. Megérezte ezt Csikvármegye Szépvíz közönsége is és tényleg kibontotta a 48-as párt zászlóját. Megérezte az idők komolyságát, elszibbadt tagjait átmelegítette, verét felforraltta a közelgő átalakulás előérzete, talpra állott s belezuga a vármegyébe és az országba, hogy készen áll az átalakulás küzdelmére s szembeszáll a függetlenség, a nemzeti kormány ellenségeivel, a vármegye megromtóival s küzdeni akar és küzdeni fog a szabadságért, függetlenségért, becsületességért, tisztakezűségért. Erre a feladatra szervezte Szépvíz is a maga 48-as, becsületes ereszű embereit. Porszemmel bár, de hozzájárulni kívánt ahhoz a tömör falhoz, melyet a kormány hazánk és Ausztria közé akar emelni, megszüntetni és megakadályozni a hitvány, piszkos célra törekvő emberek áskálódásait, rombolását. Csikvármegye tehát kibontotta a zászlót. Nekünk sem szabad késlekednünk. Egy év múlva általános megyei tisztújítás és törvényhatósági bizottsági tagválasztás lesz. Ha az ország kormánya erősíti az alkotmány bástyáit, nekünk sem szabad megfélekednünk a közelmúlt hitványságairól. Nem szabad engednünk, hogy a törvényhatósági bizottság nagyrésze a hatalom vakesszéke lehesse. Radikális tisztogatás történik az országban mindenütt. Nekünk is tisztálkodni kell, hogy méltóak lehessünk önmagunkhoz. — Össze kell hívni a vármegyei törvényhatósági bizottságot és idejében megtenni a szükséges intézkedéseket. Ma már vármegyénkben másról, mint 48-as függetlenségi szervezkedésről szó sem lehet. Hiszen összes képviselőnk 48-as elvet vallanak. Főispánunk szintén 48-as függetlenségi politikus. Szervezzük hivatalosan, tegyük tömörre, egészszre a pártot. Valljunk szint, hadd ismerjük meg egymás politikai elvét. Nagy idők, történelmi átalakulás előtt állunk. Készen kell legyünk és tudnunk kell, hogy kikre számíthatunk...

A „SZEKELY-UDVARHELY” TÁRCAJA.

A székelyek reáltörténete 1562—1691-ig.

Irta: Connert János, ford. Balásy Dénes.

(60. folytatás.)

A mondottakból látjuk, hogy a mustrák székenként és többnyire a szék központján történtek ugyan, mindazáltal az összes székek csapatainak általános szemléje vagy mustrája, mégis Udvarhelyt történetileg vagy legalább ez az eljárás volt szokásban, mert 1623-ban idevonatkozólag az országgyűlés azt határozza: A mustrák pedig a Székelyföldön, mint nem régen is, a mint emlékezünk még, ujabban már székenként, az illető szék helyén történjenek, nehogy különben a legénységnek olyan nagy területről való egybeáradása miatt, azok a szegény emberek még több kárt valljanak. Egyébként a fejedelemnek jogában áll generális mustrákat egyetlen helyen is tartani a szükséges rendszabályok mellett.⁷⁰ Az efféle generális szemlék az ezutáni időben sem mentek ki a szokásból, mert az 1670-iki országgyűlés azt határozza, hogy a székelyek mustrára a szék határain kívül nem tartoznak megjelenni, kivéve mégis a fejedelmi parancsot erre nézve.⁷¹

E hadi szemlék célja a fegyverviselő és hadköteles legénység ellenőrzése volt. E végett írták listába

őket. Már Mátyás király rendelte volt el ilyen listák írását és állapította meg, hogy a lófők elkülönítendőek, vagyis, hogy a lófőket és a harmadik rendet külön listába kell írni. Hogy e tisztán katonai rendszabálynak a rendek kifejlődésére nézve, mily nagy fontossága, szerepe volt, azt az előbbi fejezetekben láttuk már. Itt e listákban voltaképp, áttekinthető formában, a lovasok is a gyalog szolgálatra kötelezettek nyilvántartásáról volt szó; később ebből az összeírásból jogi természetű különbségek származtak. Számos országgyűlési végzésből és fejedelmi meghagyásból látjuk egyébiránt, ami a listákból volt megállapítandó, hogy a katonai teljesítő képesség irányadó volt később is az egyik rendből a másikba való áthelyezésre nézve.

Ezek a rendek azonban nem voltak zárt rendek, mert bármelyik székely kerülhetett magasabb rendbe, mihelyt vagyoniilag a megállapított katonai igényeknek eleget tudott tenni. Természetesen a tisztviselők hatalmától függött, mikor rá a föltételek megvoltak, hogy egyik rendből a másikba juthasson valaki. Hogy ez nem mindig pártatlanul, sőt néha vesztegetéssel történt, különféle panaszokból állapítható meg.⁷² Vannak listák, a mint mondottuk — különböző időkbeli, vannak általánosak és részlegesek, pontosság és megbízhatóság tekintetében az

idő és hely szerint különböző értékeik. Az 1602—03-iki Bástia-féle listában pl. csak tisztán családők vannak beírva, azok nevei t. i. akik Rudolf királynak hűségessküt tettek,⁷³ vagy pl. az 1741-iki listában azok nevei, akik Mária Teréziának tettek hűségessküt. Az összeírás az egyes székek határain belül falunként történt, néha hadnagyságonként és századonként. Adva van néhol az egyes családőknek rendi jellege, önálló háztartása, néhol ökrei és jobbágysai száma, confiscationális dolga volt stb. Eredetileg csak a primorok, lófők és pixidarii pediter gyalogok három rendjét különböztették meg. Később az 1562-iki események következtében további rendi tagolódás ment végbe a Székelyföldön és több osztályszéri csoport képződött. Az 1614-iki udvarhelyszéki lista pl. a következő címetek mutatja: primorok, lófők, libertinusok, négyféle jobbágysok, zselérek, jövevények, özvegyek, árvák és végül e rendek egyes tagjaihoz beszegődött szolgák.⁷⁴ E szerint nemcsak a nagy veszedelmek idején népfölkelőkül alkalmazott jobbágysok irattak listába, hanem az özvegyek, árvák és jövevények is abba kerültek, többféle okokból, olykor a rovatval, tized, adó kiszabhatása végett is. Árvákat, özvegyeket azért vettek föl, mert azok birtokaiknak megfelelő zsoldos állítására vagy azok helyett való fizettségre voltak

kötelezve; a szolgálatban lévőket azért, mert helyettest kellett küldeniök és a jobbágysok azért, mert azoknak száma uraik katonai teljesítő képességének mekkoróságát jelentette. Utóvégre is ez a hadszolgálati kötelezettség alapján földadó volt, de csak a szabad rendeket nyomta személy szerint!

Időnként többnyire fejedelmi parancsra, merőben új listák is készültek, kormányzati célokra, amelyek a kapott utasítások szerint íródtak. Olykor kiegészítések, pótlások is történhetek rajtuk.

A békés időben tartott eme mustralistákon kívül, melyek az egész székelységet foglalták magukban, voltak közvetlenül a hadba indulás előtt készült listák is, mikben csak a tettel elvonulók neveit írták be, hogy így azokat ellenőrizni lehessen a hadmezőn. Ily alkalmakra rendszeren két példányt készítettek. A zászlóhagyásnak, megszökésnek, utközbén vagy a harcmezőn, ily módon igyekeztek elejét venni. Rákóczi Zsigmond 1606-ban pl. meghagyja Petky székely generálisnak, hogy az egész felkelő sereget irassa listába, jelenjék meg minden felírott, de személyesen, ne küldjön maga helyett szolgát vagy mást és a hadmezőn a tisztet és közembert épp úgy nyilván kell tartani, mint a hogy azt otthon szokták tenni.⁷⁷

(Folyt. köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A civilista leszállítása.** Lengyel Imre debreceni tvh. biz. tag indítványt nyújtott be a megyei közgyűléshez, hogy feliratilag az országgyűlést arra kéri, hogy a királynak járó évi 11 millió civilistát 6 millióra leszállítsák, még pedig már a jövő évtől kezdve. Így legalább itthon marad a pénz. Ez is a Tulipánhoz tartozik.

— **A csikvármegyei állami és törvényhatósági tisztviselők lakbérémelésük ügyében** Gyalóky Sándor kir. törvényszéki elnök vezetése mellett értekezletet tartottak. Akciójukhoz Kállay Ubul főispán és a négy kerület képviselője támogatását fogják kérni.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Rend Aurél helybeli kir. törvényszéki joggyakornokot, lapunk munkatársát, az oklándi kir. járásbíró-ságához aljegyzőnek nevezte ki.

— **A székelység zsirján** sok csalo és gazember meggazdagodott immár. Különösen a székely erdővásárlások adtak erre — sajnos — bő anyagot. A rossz erdőtörvény miatt is számtalan székely koldusbotra jutott és kivándorolt. Hétfőn pedig a brassói rendőrség hurokra kerített két jó madarat, akik ellen a Grödel-cég azon a címen tett feljelentést, hogy megakarták zsarolni. Ezek egyike Zigány Árpád, a Zeisig-brosura hirdető szerzője és Bloch Manó budapesti ügynök. A nyomozat Budapest felé irányul s valószínűleg szenzációs leleplezések lesznek.

— **Szejké-fürdő.** Kedélyes estélyvel zárta be a »Szejké-fürdő« közönsége az idei nyári évadot folyó hó 2-án. Sándorka zenéje és pezsgő mellett folyt a tánc kiviradig. Az estélyen jelen volt hölgyek, asszonyok: Baró Orbán Felixné, Ugron Istváné, Bolyai-Gáspárné, Baró Orbán Jánosné, Ugron Lázárné, Palmay Józsefné, Demény Ferenczné, Dr. Török Pálné, Pálffy Ferencné és Ferenczy Gyuláné. Leányok: Demény Mariska és Irén, Baró Orbán Aranka és Ella, Szaidel Zsuzsa és Ferenczy Irma.

— **Vonatkelekedések.** Nem ami vicinálisunkról van szó; az még sokszor nagyon is siet, hogy csekély erejéhez képest — feladatának megfelelhessen. A brassó-budapesti vonalra van panaszunk, amely miatt postai küldeményeinket a lehető legpontatlanabban, szinte hanyag módon kapjuk. De az utazó közönség sorsa sem irigylendő, mikor Héjjasfalván lerakják és egy jó fél napig, gyakran egész délután, meg éjjelen át kell várakozni, míg a székely vonat megkönyörül s elszállítja őket Székelyudvarhelyre. Valamely hatóság intézkedésre van szükség, mert a vasút kezelőinek hibájáért közvetlenül a kereskedelemügyi kormányt hibáztatják, hogy a vasúti közlekedésnél a kellő rend hiányzik. Mi szintén a kormánytól várunk gyökeres orvoslást, mert immár az üzletvezetőséghez elég sok panasz volt tőle, — úgy látszik — eredmény nélkül. A székely vonat — szabály szerint — úgy tudjuk, csupán 50 perccel köteles a fővonal vonatára várakozni. Már pedig az e hó 4-én is 1 óra és 20 percet késett. Vagy el kell rendelni, hogy a székely vonat tovább várjon, várja be ilyenkor azt a 30 perc különbséget, vagy pedig szigorú büntetés alkalmazásával oda hatni, hogy a fővonal vonata pontosabban teljesítse kötelességét. Akármiképp segíteni kell a türelmetlen állapotot, mely közönségünket immár végkép elkeserítette.

— **Eljegyzés.** Fülöp Árpád küsmődi énekvezér tanító f. hó 4-én eljegyezte Simó Lőrinc síklódi almai igazgatótanító kedves leányát Ilonkát. — Tamás Balázs helybeli kereskedő jegyet váltott Vass Irma kisasszonnyal Tiszaújlakon. Sok szec-

renesét kívánunk a kötendő frigyekhez.

— **Vicces kereskedők.** Némely kereskedőnek hebe-korban igen jó kedve van és különösen falusi vevőivel szemben megengedi magának, hogy a hazafias Tulipán-mozgalomról rossz vicceket gyártson. A jóhiszemű vidékiek természetesen komolyan veszik és könnyen elhiszik, hogy »azért emelik a kereskedők egyes cikkek árát, mert Tulipánvilág van«. Jó lesz az ilyen rossz viccektől — nekünk itthon — tartózkodni. Elég van kereskedelmünk egy részében amugyis viccre való anyag. Nem szükség, hogy a magyar önállóság, függetlenség és szabadság uttörő jelvényéből, a Tulipánból faragjanak éretlen vicceket... (Beküldték)

— **A székelyföldi közbirtokosságokat** értesítjük, hogy a képviselőházhhoz intézendő kérvények végleges szövegét lengyelfalvi báró Orbán Ottó közbirtokossági elnök és lapunk szerkesztője immár megállapították s a kérvényeket a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalától még e héten megkapják. Az országgyűlési képviselőkhöz küldendő kérelmet is néhány nap múlva elküldhetjük.

— **Simkovits József okl. táncitanító városunkba** megérkezett és hat hétre tervezett tánciskolai tanfolyamát folyó hó 12-én (szerdán) a Budapest-szálló színháztermében megnyitja. Simkovits táncitanítót úgy az összes tanítványok, mint a város előkelő családai támogatásukról biztosították. Jelentkezéseket még elfogad Kossuth Lajos utca 21. szám alatt levő lakásán.

— **A szappan drágulása.** A szappangyártáshoz szükséges nyersanyagok megrágulása, különösen több olajfajta vármjának tetemes emelése arra késztették úgy a mosó — valamint a pipere-szappangyárosokat, hogy gyártmányaik árát újból felemeljék. A magyar és az osztrák pipereszappan-gyárosok kötelezték magukat becsületszóval, hogy — három fajta kivételével 20 százalékkal felemelik. A mosószappan árát is 10—15 százalékkal emelték az érdekelt gyárosok.

— **Új építő vállalkozó városunkban.** Palhegyi István agyagfalvi születésű és illetékességű kőmíves-segéd Székelyudvarhelyt a Báthori-utca 2. b. sz. alatt vásárolt telkén, építő vállalkozó ipart fog üzni. E célból az iparengedély kiadásáért a városi tanácshoz folyamodott.

— **Tánciskola.** Major, Kolozsvár első táncmestere városunkba megérkezett és folyó hó 9-én (vasárnap) a tanítást megkezdi. Bővebb értesítést nyerhetni lakásán, a Központi szállodában.

— **Baleset egy fűrésztelepen.** Fábián József Sikaszó-völgyi fűrésztelepen szombaton halállal végződött baleset történt. Madarász István 14 éves fia a körfűrész mellett dolgozott. Egy léccel a fűrészele esett s azt oly erővel csapta előre, hogy egyik vége a gyomrába fúródott. Elővétel következtében a szerencsétlen fiú kiszenvedett.

— **Szemétdomb a korszokban.** A városi közegészségügyi bizottság szíves figyelmét felhívjuk a közfogasztásra kerülő Szejkévezés-korszok tisztán tartásának ellenőrzésére. Valóságos szemétdomb kerül ki némelyikből. Nem ártana talán az utcáseprőkkel (!) a korszokat némelykor kisöpretni. Vagy talán egy kis erőfeszítés is megtenné a hatást? Mindenesetre cselekedni kell és szigorú büntetéssel is akadályozzák meg, az egészségre oly ártalmas tisztátalanságot.

— **Hazai zongorák és cimbalmok — előnyös részletfizetésre is megrendelhetők** Betegh Pál és Társa könyv-, zenemű-,

hangszer-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31. szám (saját ház).

— **A »Honi Ipar«** szeptember 1-ei száma legnagyobb részben az országos iparpártoló kongresszusnak van szentelve. A kikit a kongresszus érdekel, azok érdeklődéssel olvashatják a lapban az összes tanácskozássok lefolyását, a határozatok mellátását, továbbá a kongresszus diszgyűlésén tartott felolvasásokat. A »Honi Ipar« legújabb számában Gelléri Mór, Dr. Kovács Gyula, Beck Géza és Sugár Ottó tollából olvasunk érekes iparpártolási tanulmányokat, továbbá egy értékes cikket a hazai selyemfonó-ipar helyzetéről, melyet Berkovits Rezső írt. A lap hírvivata felöleli az új gyáralapításokat és közgazdasági életünk összes számottevő jelenségeit.

— **Német felirat.** Érthetetlen előtűnik, hogy a rendeletek dacára a helyi 82. gyalogezred laktanyáján miért van még mindig csak német felirat. Sehoh és sehogysé sikerült felfedezni a magyar feliratot. Ha nincs magyar vezényszó, sajnos, legalább magyar felirat alatt hangozzék a német. Különben valószínű, hogy csak ott feledtek?

— **Irkák és füzetek gyártása Székelyudvarhelyt.** A mai határtalan drágaság idejében nagyon fontos dolog, hogy a gyermeküket taníttató szülők zsebéből a fölösleges kiadástól mególtalmazzuk és minden téren a helyi ipart támogassuk. Ezt a nem kis feladatot sikerrel oldotta meg a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalának könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 31. sz. alatt. Mult évben a létesítendő »Udvarhelyvármegyei Tanítók Otthona« javára egy minden versenyt felülmúló elemi iskolai irkasorozatát adott ki a cég, amelynek összes mintáit már most állandóan, kellő mennyiségben raktáron tartja. A jelenlegi iskolai évre pedig a helybeli összes középiskolákban előnyösen használható füzeteket, ugyszintén a tavalyi mintáknak megfelelő vonalozással — 4 filléres irkákat is készített. Az összes irkák és füzetek papírosa a péterfalvi papirgyárból való, tehát hazai gyártmány. Helyben, itthon alakultak át irkákká és füzetekké a papíros garmadák. Illő, hogy székely fiúk itthon készült irkába írjanak. Másfelől pedig az árak ellen sem lehet senkinek kifogása, mert pl. az olyan füzetet, melyért eddig 12 fillért fizettek, most — az itthon gyártott finom, fanyentes papírból készült hasonló nagyságú és lapoldal mennyiségű füzetért csak 8 fillér jár. Ezen füzeteket nemcsak olesóságuk, de jó minőségük és izlées kiállításuk miatt is más városbeli középiskolák szintén be fogják vzetni. Pártoljuk tehát a helyi ipart!

— **Magyarországi munkások rokant- és nyugdíj-egyletének** fiók-pénztára Székelyudvarhelyt folyó évi szeptember 16-án d. u. 3 órakor a polgári önképző-kör nagytermében alakul meg véglegesen. Beiratkozni Blájer Balázs tanító, ideigl. pénztárnoknál (Alsómalomutca) lehet 1 K 20 fillér díj és 2—4 heti illeték befizetése mellett.

— **Országos kirakóvásárok szeptember havában** a következő helységeken és napokon lesznek:

7. Gyergyószentmiklós, Tasnád.
9. Csikszépvíz, Drassó, Fogaras, Makfalva, Torda.

10. Baromlaka, Ispánmező, Pánczéleseh, Zám.
11. Székelykeresztúr.
12. Nagyida, Szilágycseh.
13. Vajdaháza
14. Nagyszeben, Zentelke.
15. Kacza.
16. Görgényszentimre, Ugra.
17. Markod, Órlyaboldogfalva.
18. Lupsa.
20. Brulya, Csernátfalu, Egerhát, Oláhlapos, Szilágynagyfalu.
21. Alsórákos, Bánffyahunyad, Bethlenszentmiklós, Dobra, Erzsébetváros, Görcsön, Hódos, Iiosszufalu, Lekence, Pojána, Zernest.
24. Abrudbánya.

KÖZGAZDASÁG.

— **Két méter hosszú és 80 centiméter magas disznó városunkban.** A megyénkben működő 12 tejszövetkezetnél a lefölözött tej, író- és savó jobb értékesítésére a miniszteri kirendeltség most legújabbban az angolok által e célra nevelt és kitenyésztett fehér Yorkshire sertéseket hozta be kísérletképpen néhány tejszövetkezethez. A brassói és szebeni szászok az ilyen sertéseket közvetlenül Angolországból hozatják a földmívelésügyi Miniszterium útján. Nálunk — a Székelyföldön — azonban sajnos, a kisgazda sokkal szegényebb, mintsem a drága tenyészanyagot — megszerezhesse. — Dörner Béla kirendeltségi intéző tehát hazai tenyésztőktől szerzett be fiatal süldő kocákat, melyeket azután a biztosító szövetkezet tagjainak nagyobb kedvezmény mellett oszt ki. Ezuttal 2 tejszövetkezethez lettek kiadva Angol Yorkshire sertések, egyelőre csak kísérletképpen. Miután a nép ezen sertést eddig nem ismerte, az első szállítmány elhelyezése nehezen ment. Most pedig, hogy a nép ezen állatok kitűnő tulajdonságairól meggyőződött és ezen sertést »megszerette«, egymás után jönnek azt kérelmezni úgy, hogy remélhetőleg nemsokára közvetlenül Angolországból importált tenyészanyagot is el lehet helyezni a miniszt. kirendeltség segélynyújtásával a jobb tejszövetkezeteknél. A Yorkshire sertés a legjobb fajta, a mi csak elképzelhető. Gyorsan nő, étkes, szapora, husa kitűnő. A teljesen kifejlett koca 170—180 centiméter hosszúra nő meg és 11-től 22-ig malacozik. Legeltetni nem szükséges, mert szűk udvarban, konyha- és tejhulladékon, árpán, korpán megél, sőt megbizik. Azt mondják, hogy az itteni klíma alatt nem válik be. Ez egyszerűen nem áll. Mindenféle klímához alkalmazkodik, csak etessék és gondozzák. Lengyelországban, Posenben, a német, orosz határszálen sem enyhébb a klíma, mint nálunk; ott pedig ezen sertést a kisgazdák szelvében tenyésztik. Be fog az válni itt is, csak — ismételve mondjuk — etessék és gondozzák. Téli-re az ólat szalmás trágyával rakják körül, hogy meleget tartson, mert gyér szőrzete miatt bizony kissé fázékony állat. A tisztaságra különösen kényes. A most érkezett szállítmányban Aradmegyből érkezett egy 2¹/₂ éves tenyész-koca, mely 2 méter hosszú és 95 centi magas. Az elmúlt évben 22-öt fiadzott. A koca a miniszteri kirendeltségi irodánál hétfőn és kedden megtekinthető volt s kiadták a magyarosi tejszövetkezetnek.

EGYHÁZI ÉLET.

A Magyarországi Katolikus Egyesület Országos Szövetsége. mint a nagygyűlések rendezője, ertesíti a katolikus közönséget, hogy a VI. kath. nagygyűlés folyó évi szeptember hó 23—26-án fog Budapesten megtartatni. A nagygyűlés színhelye a fővárosi Vigadó. A nagygyűlés rendezősege kétféle jegyet bocsát ki, ugymint: 1. Belépőjegyet, melylyel a nagygyűlés minden ülésén részt lehet venni. Ára 1 korona. Ezt a jegyet a népszövetségi tagok ingyen kapják. 2. Tagsági jegyet, amely a nyilvános üléseken a jegy számának megfelelő ülőhely állandó használatára és a zárulás előtt tartandó zárt ülésen való részvételre és szavazásra jogosít. Ára 5 korona. A jegyek a Kath. Szövetségénél (VIII., Szentkirályi-u. 28.) előre megváltandók. A megváltott jegyek az utazási engedményre jogosító igazolvánnyal együtt előre megküldetnek. Az általános program a következő: 23-án, vasárnap: Délután szentséges körmenet a belvárosi plebánia-templomból. Este a Keresztényszociális Egyesületek nyilvános ülése. A Katolikus Ifjak Körének estélye. 24-én, hétfőn: Szentmise. A nagygyűlés megnyitása. Eucharisztikus diszgyűlés. Szakosztályok tanácskozása. I. nyilvános ülés. Hangverseny. Ismerkedési estély. 25-én, kedden: Szentmise. A Keresztény Szövetkezetek, legényegyletek, Iskolatestvérek és Regisi szent Ferenc és más egyletek párhuzamos közgyűlése. Szakosztályok ülése. II. nyilvános ülés. A Budai Kath. Kör művészestélye. 26-án, szerdán: Szentmise után zárt ülés, melyen csak az ötkoronás jeggyel bírók vehetnek részt. III. nyilvános ülés. Katolikus Testvéreink! Hozzátok száll hívó szótunk. Jertek vallomást tenni Krisztus mellett, mert emlékezzetek meg arról, hogy aki Öt megtagadja az emberek előtt, azt Ö is megtagadja mennyei Atyja előtt. Tegyük a nagygyűlést valóban nagygyű. Ne sajnáljunk sem költséget, sem időt, mert amink van, azzal mind Istennek tartozunk. Siessünk táborba, hogy az ellenség készületlenül ne találjon. Viszontlátásra a VI. katolikus nagygyűlésen! Budapest, 1906. szeptember 1. *A Katolikus Szövetség.*

TANÜGY.

1563—1906. szám.

Udvarhelyvármegye valamennyi állami és községi iskolai igazgatótanítójának, illetve tanítójának.

Az új tanterv az 1906—7. tanévben életbe lép s ez a legtöbb iskolában az eddig használatban lévő tankönyvek megváltoztatását vonta maga után. Hogy az érdekelt szülőknek módjában álljon a szükséges tankönyveket közvetlenül a könyvkereskedőknél is beszerezni, felhívom Címet, hogy az 1906—7. évben használandó tankönyvek jegyzékét a székelyudvarhelyi könyvkereskedőknek beküldeni sziveskedjék.

Székelyudvarhely, 1906. aug. 31.

Ember János
kir. tanfelügyelő.

IRODALOM.

Előfizetési felhívás. A szocializmusról, a szocialistákról és azok viselt dolgairól, az emberek naponként beszélnek és írnak; arról azonban, hogy voltaképpen mi hát az a szocializmus és kik azok a szocialisták, erről semmit sem hallani. Már pedig az a szocialista mozgalom, avval a nagyhangú prédikálással, szónoklással, fogadkozással és fenyegetéssel együtt, mindmegannyi esztelenség meg oktalanság, ha tisztába nem jövünk azzal, hogy a lármázókban kikhez, a lármájokban pedig mihez legyen szerencsénk? Mi a szocializmus az egész világra nézve, és mi a szocia-

lizmus a mi magyar hazánkra nézve, — „vajjon mennyiben észszerűség, mennyiben oktalanság, mennyiben világosság, mennyiben sötétség, vajjon mennyiben erény és mennyiben bűn?...” Ezekre az alapvető kérdésekre adom én meg a feleletet legújabb könyvemben, melyet „Magyar Szocializmus” címen írtam és sajtó útján kiadni szándékozom. E mű nem egyéb, mint a szocialisták céljainak és törekvéseinek észszerű és okszerű ismertetése, politikai, társadalmi és közgazdasági szempontból. Tölem telhetőleg mindent elkövettem a könyv megírásánál, hogy azt a legközönségesebb észjárású irástudó polgártársam is épenugy megérthesse, mint a „legzsensialisabb szocialista”. Könyvem ezennel előfizetést hirdetek és felkérem mindazokat, akik a szociális dolgok iránt érdeklődéssel viseltetnek, hogy e könyvet, melynek ára fűzve 3 K, diszkötésben 4 K és a melynek terjedelme 12—13 nyomtatott ív (190—200 oldal) — rendeljék meg és arra az előfizetőket gyűjtő uraknál vagy nálam (Piac-utca 89. sz. ügyvédi irodámban) fizessenek elő. A könyv azonnal megjelen, mihelyt megfelelő előfizetési összeg gyűl össze; legkésőbb azonban október 10-én kerül ki sajtó alól. Az előfizetők a könyvet posta útján bérmentesen kapják meg. Debrecen, 1906. évi aug. hó. Hazafias tisztelettel Dr. Király Péter.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

3303—906. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Dr. Papp Ferenc ügyvéd oklándi lakos végrehajthatónak Szabó Pál bíbircfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtásos árverés 126 K tőke, 31 K 60 f per és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 20 korona 30 fillér és a még felmerülő költségeknek, valamint az ezentul csatlakozottnak kimondott Udvarhelymegye összesített árpénztárának 400 korona s járuléka iránti követelésének behajtása végett az 1881. évi LX. t. c. 144 §. alapján és a 146 és 156 §-a értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, az oklándi kir. járásbíróság területén fekvő a bíbircfalvi 128 sz. tkben A + alatt felvett egész ingatlanokra és pedig A + 303, 304 hrsz. faház és kertre 320 korona, 530 hrsz. szántóra 6 K, 909—A, 910 hrsz. szántóra 10 K, 1137—1 hrsz. szántóra 70 K, 1219 hrsz. szántóra 6 K, 1339 hrsz. szántóra 5 korona, 1459, 1460 hrsz. szántóra és legelőre 5 K, 2017 hrsz. szántóra 20 K, 2111, 2112 hrsz. szántóra 28 K, 2188 hrsz. szántóra 6 K, 2478, 2479—1 hrsz. szántó és legelőre 20 K, 2010—2613, 2613a, 2614, 2615 hrsz. szántó és kaszálóra 200 K, 2733 hrsz. szántóra 12 K, 2767 hrsz. szántóra 22 K, 3245, 3246 hrsz. szántóra 32 K, 3383 hrsz. szántóra 8 K, 3806 hrsz. szántóra 10 K, 861 hrsz. kaszálóra 19 K, 1216 hrsz. szántóra 17 K, 2606, 2607 hrsz. szántó és kaszálóra 11 K, 2633a—2 hrsz. kaszálóra 4 K, 1065-2 hrsz. szántóra 70 K, 3473—1 hrsz. szántóra 100 K, 3727 hrsz. kaszálóra 80 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeltetik. Ezen ingatlanokra C 8 alatt Szabó András javára bekebelezett haszonélvezeti jog és a 2633a—2 hrsz. ingatlanra C 5 alatt Rápoli Anna, Jakab Károlyné és C 7 alatt Sajtos Mihály javára bekebelezett haszonélvezeti jogokat az árverés nem érinti. Az árverés megtartására határnapul 1906. évi szeptember 22-ik napjának d. e. 9 órája Bíbircfalva község házához tüzetik ki.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. I. M. sz. a. kelt rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 173. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított és szabályszerű elismervényt kiszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól!

Oklánd, 1906. évi július 16-án.

MÁTHE, kir. albiró.

Szám: 1122—906. k. i.

Pályázati hirdetmény.

A homoródszentmártoni körbábai állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitok és felhívom azon okleveles szülésznőket, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait hozzáam folyó évi október hó 1-ig adják be.

A körhöz tartoznak Homoródszentpál, Homoródszentpéter és Recsenyéd községek.

A baba javadalmazása: évi 80 korona fizetés és évi 20 korona lakbér. Minden szülés után 2 korona működési díj. Igazolt szegényeknek ingyen köteles segélyt nyújtani.

Oklánd, 1906. szeptember 2.

Szabady s. k. főszolgabíró.

Lakást keresek azonnali átvételre, 5—6 szobából és mellékhelyiségekből állót, lehetőleg kerttel. Cím a kiadóhivatalban.

Kereskedőtanoncok felvételnek Lengyel László cégnél Székelykeresztúron.

Szolid üzlethez ügyes, fiatal

elarusitónó

kerestetik. Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó kocsik. Egy félvicsi javítva, jóállás mellett és egy új, felolajos tengellyel, előnyös árral eladó Dávid Gergely kocvácsmesternél Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca 26 sz. alatt.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Üzlet átvétel.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Sterba Ödön jóhírű fűszerkereskedését vétel útján átvettem és azt ezentul saját nevem alatt folytatom.

Midőn ezt a körülményt a közönség szíves tudomására hozom, kijelentem, hogy fő törekvésem lesz a legkényesebb igényeket is úgy a szolid, pontos és előzékeny kiszolgálással, mint kiváló minőségű és olcsó áruimmal kiérdemelni.

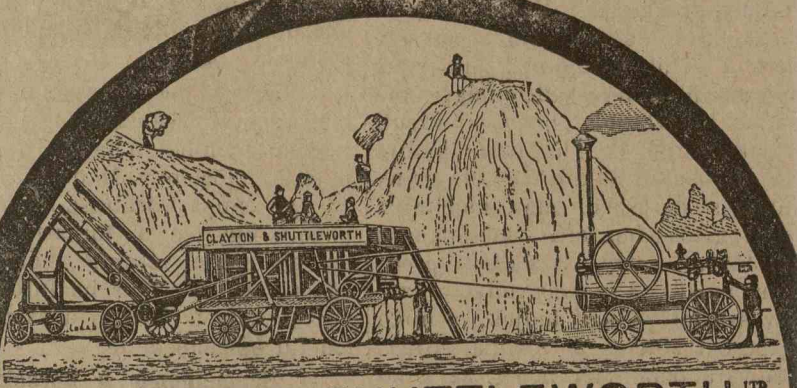
Kérem a n. é. közönség elődöm iránt tanusított szíves pártfogását részemre is fentartani és én ígérem, hogy azt minden tekintetben ki is fogom érdemelni.

Gyarmathy Ákos
fűszerkereskedő.

Önkéntes árverés.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank tulajdonát képező Ugron Gábor-féle bethlenfalvi 380 hold, fenyédi 170 hold, kadicfalvi 3 hold birtok összes hozzátartozandóságokkal (fűrésztelep, téglagyár, agyagbánya, gazdasági épületek stb.), továbbá Székelyudvarhelyt egy emeletes ház f. évi szeptember hó 8-án és következő napjain a legtöbbet ígérőnek Bethlenfalván naponként 8 órától kezdődőleg el fognak adadni.

Magyar Jelzálog-Hitelbank Képviselősege.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Nyomatott Betegh Pál és Társa könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1906.